

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/140/2014
Identifikačné číslo spisu:	3713212750
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3713212750.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého Y., narodeného XX. E. XXXX, bývajúceho v G., zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov L. bývajúcej v G. XX/XX, zastúpenej JUDr. Zuzanou Krutou, advokátkou, so sídlom v Považskej Bystrici, Slovenských partizánov 1130/50, a A. bývajúceho v K., o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 11 P 142/2013, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. februára 2014, sp. zn. 6 CoP 10/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 27. augusta 2012, č. k. 6 P 70/2012-34 v spojení s opravným uznesením z 28. septembra 2012, č. k. 6 P 70/2012-39 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a tiež spravovať jeho majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého od 1. septembra 2012 mesačne vo výške 130,- €. Zároveň upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa stýkať s dieťaťom každý párny týždeň v utorok a piatok tak, že si dieťa prevezme pred bytom matky o 8.00 hod. a matke dieťa pred jej bytom o 10.30 hod. odovzdá. Ďalej je otec oprávnený sa stýkať s dieťaťom v nepárnom týždni tak, že si dieťa prevezme pred bytom matky v nedeľu o 16.30 hod. a matke dieťa pred jej bytom o 19.30 hod. odovzdá, pričom styk bude vykonávaný za prítomnosti matky a matka dieťaťa je povinná styk otca s dieťaťom umožniť.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie otca maloletého rozsudkom z 25. februára 2014, sp. zn. 6 CoP 10/2014 napadnuté rozhodnutie zmenil v časti úpravy styku otca s maloletým tak, že otec dieťaťa je oprávnený na styk s maloletým dieťaťom každý párny týždeň v utorok a piatok od 8.00 do 10.30 hod., v bydlisku dieťaťa, za prítomnosti matky a každú nepárnu nedeľu od 14.00 do 18.00 hod, pričom matka dieťaťa je povinná dieťa na styk s otcom pripraviť a odovzdať mu dieťa pred jej bytom. Otec dieťaťa je povinný dodržiavať vymedzený čas styku a dieťa vrátiť matke v

určený čas pred jej bytom. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v posudzovanej veci neboli preukázané právne významné skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné zúžiť úpravu styku otca s maloletým a výkon jeho styku s maloletým podmieňovať prítomnosťou matky, nakoľko v čase rozhodovania odvolacieho súdu už matka dieťa nekojila. Prihliadol pri tom najmä na potreby a záujem dieťaťa, pričom považoval za potrebné, aby sa naďalej udržiavali vytvorené pozitívne citové väzby medzi otcom a maloletým. Nakoľko komunikácia medzi rodičmi dieťaťa nebola bezproblémová, upravil odvolací súd styk otca s maloletým v nedeľu bez prítomnosti matky.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala matka dovolanie a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Podľa jej názoru jej v konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd rozhodol o jej odvolaní bez nariadenia pojednávania. Ako účastník konania nemohla preto pred súdom uplatniť svoje procesné práva, pretože jej to odvolací súd znemožnil postupom, ktorý odporuje občianskemu súdnemu poriadku. Podľa jej názoru v konaní pred odvolacím súdom bolo potrebné zopakovať, resp. doplniť dokazovanie súdu prvého stupňa v otázke ďalšieho trvania dôvodov, pre ktoré by došlo k uznaniu potreby prítomnosti matky pri styku otca s maloletým.

Otec maloletého sa k dovolaniu matky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté v konaní o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom podľa § 36 ods. 1 v spojitosti s § 25 zákona č. 36/2005 Z.z o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

Právna úprava dovolacieho konania vo všeobecnosti pripúšťa podanie dovolania proti zmeňujúcemu rozsudku (§ 238 ods. 1 O.s.p.), v ustanovení § 238 ods. 4 O.s.p. ale upravuje výnimku z tejto všeobecnej zásady a z dovolacieho prieskumu vyčleňuje určité veci, v prípade ktorých nie je dovolanie prípustné, a to ani vtedy, ak by smerovalo proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods.4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V preskúmvanej veci podala matka návrh na úpravu styku otca s jeho maloletým dieťaťom v zmysle § 25 a 36 zákona o rodine; nešlo teda o žiaden z prípadov uvedených v § 238 ods. 4 O.s.p., v ktorých je dovolanie prípustné. Prípustnosť dovolania matky preto z ustanovenia § 238 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Dovolanie matky by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Prípustnosť dovolania v zmysle tohto ustanovenia však

nezakladá samo tvrdenie o existencii procesnej vady tejto povahy, ale až zistenie, že v konaní skutočne k predmetnej vade došlo.

Dovolaateľka existenciu procesných vád konania uvedených v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolaateľka tvrdí, že jej odvolací súd jej odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že o odvolaní rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Záver o tom, či bude nariadené odvolacie pojednávanie v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje § 214 ods. 2 O.s.p., je na úvahe odvolacieho súdu.

S dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ so zreteľom na povahu prejednáwanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. To znamená, že v prejednáwanej veci nič nebránilo odvolaciemu súdu, aby predmetnú vec rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení spôsobom, ktorý určuje ustanovenie § 156 ods. 3 O.s.p. (pozri upovedomenie o verejnom vyhlásení rozsudku založené v spise na č. 1. 72). Týmto postupom odvolacieho súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti matky konať pred súdom.

Keďže prípustnosť dovolania matky nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie procesne prípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov sa dovolací súd nezaoberal vecnou správnosťou dovolaním napadnutého výroku rozsudku odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania súdu rozhodol najvyšší súd podľa 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.